

การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการบริการสุขภาพ  
ในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ  
การประถมศึกษาแห่งชาติในภาคตะวันออกเฉียง



นางสาวจินดา บุญช่วยเกื้อกูล

ศูนย์วิจัยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-821-4

014846

14061938

A COMPARISON OF ACTUAL AND EXPECTED STATES OF SCHOOL HEALTH SERVICES  
AS PERCEIVED BY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE JURISDICTION  
OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION  
IN THE EASTERN REGION



Miss Jinda Boonchuaykuakul

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

ISBN 974-566-821-4



หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับ  
การบริการสุขภาพโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในภาคตะวันออกเฉียง  
ชื่อนิสิต นางสาวจินดา บุญช่วย เกื้อกุล  
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์สุชาติ โสมประยูร  
ภาควิชา พลศึกษา  
ปีการศึกษา 2528



บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง  
เกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน  
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในภาคตะวันออกเฉียง ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ  
กิจกรรมการจัดบริการสุขภาพ 12 ด้าน ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งได้แก่ผู้บริหาร  
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาค  
ตะวันออกเฉียง จำนวน 320 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 317 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.06  
ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบน  
มาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนรับรู้ว่าการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนอยู่ในระดับคุณภาพดี  
ในด้านการบันทึกสุขภาพ การปฐมพยาบาลและการรักษาพยาบาล การจัดโภชนาการในโรงเรียน  
การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง และโครงการสวัสดิภาพใน  
โรงเรียน และรับรู้ว่าจะอยู่ในคุณภาพพอใช้ในการตรวจสอบสุขภาพนักเรียน การวัดสายตาและ  
ทดสอบการได้ยิน การช่วยเหลือเด็กพิการ การแนะนำสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพจิต และ  
การส่งเสริมสุขภาพครู

2. ผู้บริหารโรงเรียนมีความคาดหวังว่าการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนอยู่ในระดับคุณภาพดีมากในด้านการบันทึกสุขภาพ การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง และคาดหวังว่าการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนอยู่ในระดับดีในด้านการตรวจสุขภาพนักเรียน การปฐมพยาบาลและการรักษาพยาบาล การจัดโภชนาการในโรงเรียน การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การวัดสายตาและทดสอบการได้ยิน การช่วยเหลือเด็กพิการ โครงการสวัสดิภาพในโรงเรียน การแนะนำสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพจิต และการส่งเสริมสุขภาพครู

3. เมื่อเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 12 ด้าน ได้แก่ การบันทึกสุขภาพ การตรวจสุขภาพนักเรียน การปฐมพยาบาลและการรักษาพยาบาล การจัดโภชนาการในโรงเรียน การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง การวัดสายตาและทดสอบการได้ยิน การช่วยเหลือเด็กพิการ โครงการสวัสดิภาพในโรงเรียน การแนะนำสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพจิต และการส่งเสริมสุขภาพครู

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

a

Thesis Title     A Comparison of Actual and Expected States of  
School Health Services as Perceived by School  
Administrators Under the Jurisdiction of the  
Office of the National Primary Education Commission  
in the Eastern Region.

Name             Miss Jinda Boonchuaykuakul

Thesis Advisor   Professor Suchart Somprayoon

Department       Physical Education

Academic Year    1985

ABSTRACT

The purpose of the research was to compare the actuality and expectation of the school health services as perceived by school administrators Under the Jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission in the Eastern Region.

The 320 questionnaire concerning twelve areas of School health services activities were sent to those sampled school administrators and 317 accounted for 99.06% of them were returned. The data were then analyzed by using the method of percentages, means, standard deviations, and t-test.

The findings revealed as follows:

1. The school administrators perceived that school health services in the areas of health record, first aid and treatment, school nutrition, communicable disease prevention and control,

height and weight measure and school safety program were in good quality level. And the school administrators perceived the areas of students health examination, vision screening and hearing test, assisting of handicapped children, health guidance, mental health promotion and teacher's health promotion were in fair quality level.

2. The school administrators expected that school health services in the areas of health record and height and weight measure were in very good quality level but in the areas of student health examination, first aid and treatment, school nutrition, communicable disease prevention and control, vision screening and hearing test, assisting of handicapped children, school safety program, health guidance, mental health promotion and teacher's health promotion were in good quality level.

3. The study revealed that there was a comparatively significant difference at the .05 level between the school health service actuality and expectation as Perceived by school administrators Under the Jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission in the Eastern Region in the following areas: health record, student health examination, first aid and treatment, school nutrition, communicable disease prevention and control, height and weight measure vision and hearing test, assisting of handicapped children, school safety program, health guidance, mental health promotion, and teacher's health promotion.



## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ศาสตราจารย์สุชาติ โสมประยูร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และให้กำลังใจด้วยดี มาตั้งแต่ต้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้แก่ รองศาสตราจารย์ พัทธรา กาญจนารักษ์ รองศาสตราจารย์รัชณี ขวัญบุญจัน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวาทิ หอมสนธิ รวมทั้งขอขอบพระคุณอาจารย์เชาวรัตน์ เขมรัตน์ อาจารย์จินตนา ต่อทรัพย์สินชัย แห่งวิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้ความกรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถาม ท่านผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไปของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตลอดจนหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการตอบแบบสอบถาม

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ที่เคารพยิ่ง และขอบพระคุณสมาชิกในครอบครัวบุญช่วยเกื้อกูล ที่ให้ความช่วยเหลือ ห่วงใย และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาการศึกษา ค้นคว้า จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ศูนย์วิทยุทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย





บทคัดย่อภาษาไทย .....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ .....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ .....	ช
รายการตารางประกอบ .....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ .....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย .....	6
ขอบเขตของการวิจัย .....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น .....	6
คำจำกัดความในการวิจัย .....	6
2. วรรณคดีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	9
รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ .....	9
รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ .....	19
3. วิธีดำเนินการวิจัย .....	24
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย .....	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล .....	25
การวิเคราะห์ข้อมูล .....	27
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	29
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะ .....	58
บรรณานุกรม .....	68
ภาคผนวก .....	72
ประวัติผู้วิจัย .....	98

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. สภาพทั่วไปของโรงเรียน .....	29
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและ สภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ด้านการบันทึกสุขภาพ ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ...	33
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและ สภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ด้านการตรวจสุขภาพนักเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน	34
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและ สภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ด้านการปฐมพยาบาลและการรักษาพยาบาล ตามการรับรู้ ของผู้บริหารโรงเรียน .....	36
5. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและ สภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ด้านการจัดโภชนาการในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียน .....	38
6. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและ สภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ตามการรับรู้ของ ผู้บริหารโรงเรียน .....	40
7. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและ สภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ด้านการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียน .....	42

8.	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนด้านการวัดสายตาและทดสอบการได้ยินตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน .....	44
9.	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนด้านการช่วยเหลือเด็กพิการ ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน .....	46
10.	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดโครงการสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน .....	48
11.	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการแนะนำสุขภาพ ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน .....	50
12.	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพจิต ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน .....	51
13.	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพครู ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน .....	53